

پیوست

شماره: ۵۶۸/۷۹۴۴

تاریخ: ۱۳۹۱/۰۲/۲۴

پوست:

دیپرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۹۱, ۱۱, ۴۲۲۹۹
تاریخ ثبت: ۱۳۹۱/۲/۲۴
کد پستی: کد پستی
سامت ورود: سامت ورود

حضرت آیت الله احمد جنتی

دیپرم محترم شورای نگهبان

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
لایحه موافقتنامه تأسیس دالان حمل و نقل و گذر بین المللی بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران،
سلطان نشین عمان، قطر، ترکمنستان و جمهوری ازبکستان (موافقتنامه عشق آباد) که به مجلس
شورای اسلامی تقدیم گردیده بود و در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۹۱/۲/۱۹
مجلس با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، به پیوست ارسال می گردد.

علی لاریجانی

**لایحه موافقتنامه تأسیس دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی
بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران، سلطان‌نشین عمان، قطر، ترکمنستان و
جمهوری ازبکستان
(موافقتنامه عشق آباد)**

ماده واحده- موافقتنامه تأسیس دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران، سلطان‌نشین عمان، قطر، ترکمنستان و جمهوری ازبکستان (موافقتنامه عشق‌آباد) به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود. تبصره- انجام داوری موضوع ماده (۱۱) موافقتنامه توسط دولت جمهوری اسلامی ایران منوط به رعایت اصل یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی و همچنین اجرای ماده (۱۴) موافقتنامه منوط به رعایت اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

**موافقتنامه تأسیس دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی
بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران، سلطان‌نشین عمان، قطر، ترکمنستان و
جمهوری ازبکستان
(موافقتنامه عشق آباد)**

مقدمه

دولتهای جمهوری اسلامی ایران، سلطان‌نشین عمان، قطر، ترکمنستان و جمهوری ازبکستان که از این پس طرفهای متعاقد نامیده می‌شوند؛ با تمایل به حمایت و تحکیم همکاریها و توسعه روابط اقتصادی بین خود، با تصدیق روند موجود تقویت و توسعه بیشتر روابط اقتصادی ملت‌های خود در سطوح منطقه‌ای و جهانی؛

با تأیید اهمیت موافقتنامه‌های بین‌المللی موجود در زمینه حمل و نقل کالاهای گذری از طریق زیرساختهای ریلی، جاده‌ای و بندری و همچنین نیاز به تسریع توسعه اقتصادی پایدار در کشورهای خود

با تأکید بر تعهدات خود نسبت به تأمین تسهیلات لازم برای حمل و نقل و گذر سریع، روان و کارآمد کالا و مسافر به سایر کشورها و بالعکس و بهره‌برداری از موقعیتهای جغرافیایی خود

با ابراز تمایل خویش نسبت به توسعه و تقویت توانمندیهای خود برای تسهیل حمل و نقل و گذر کالا و مسافر بر اساس قوانین ملی موجود و طبق استانداردها و کنوانسیونهای بین‌المللی حمل و نقل

با ابراز امیدواری نسبت به استفاده از حداکثر تلاش ممکن در جهت بهره‌برداری از زیرساختهای حمل و نقلی موجود به منظور حمل و نقل و گذر کالا و مسافر از طریق قلمروهای خود

به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱- تعاریف

تعاریف و اصطلاحات به کاررفته در این موافقتنامه دارای معانی زیر می‌باشند:

الف- **متصدی حمل و نقل:** هر شخص حقیقی یا حقوقی که در قلمرو یک طرف متعاقد به ثبت رسیده و بر اساس قوانین ملی کشور خود مجاز به انجام عملیات حمل و نقل بین‌المللی کالا و مسافر باشد.

ب- **طرفهای مؤسس:** به طور مشترک دولتهای جمهوری اسلامی ایران، سلطان‌نشین عمان، قطر، ترکمنستان و جمهوری ازبکستان

پ- **کالا:** تمامی انواع کالاها و اقلام (با سامانه (سیستم) کدگذاری هماهنگ) که متصدی حمل و نقل، حمل آنها را به استناد قرارداد حمل از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی بر عهده می‌گیرد.

ت- کالاهای خطرناک: هر نوع ماده، فرآورده و یا ضایعاتی که به دلیل خصوصیات خود، می‌تواند در فرآیند حمل و نقل، بارگیری یا تخلیه بار، باعث انفجار، آتش سوزی یا آسیب رساندن به کالاهای زیرساختهای حمل و نقلی و نیز زندگی، سلامت، محیط زیست و امنیت ملی شود.

ث- دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی: شبکه‌ای از سامانه‌های اصلی حمل و نقل که کشورهای طرفهای متعاقد را به منظور حمل و نقل بین‌المللی کالا و مسافر از طریق حمل و نقل زمینی یا دریایی به یکدیگر مرتبط می‌نماید.

ج- حمل و نقل بین‌المللی: جابه‌جایی کالا و مسافر با استفاده از شیوه‌های مختلف حمل و نقل (زمینی یا دریایی) از قلمروی ملی طرفهای متعاقد

چ- سرمایه‌گذاری: هرگونه سرمایه‌ای که از طرف نهاد، مؤسسه مالی یا اهداء کننده سرمایه در جهت توسعه پروژه‌های زیرساختهای حمل و نقلی در مسیر دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی تأمین شود.

ح- حمل و نقل چندوجهی: حمل کالا با استفاده از حداقل دو شیوه مختلف حمل و نقلی

خ- مسافر: شخصی که هزینه‌های حمل و نقل را برای سفر از یک نقطه به نقطه دیگر توسط حمل و نقل زمینی یا دریایی از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی پرداخت می‌کند.

د- حمل و نقل مسافر: خدمات حمل و نقل برای انتقال مسافر توسط حمل و نقل زمینی یا دریایی از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

ذ- کالاهای فاسد شدنی: هر نوع کالایی که نیاز به اقدامات حفاظتی و روند گذر سریع در عبور از مرز (زمینی و دریایی) و از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی داشته باشد.

ر- بندر: محلی که کشتی در آن پهلو می‌گیرد و برای کشتیرانی دریایی بین‌المللی باز است و از آن برای بارگیری و تخلیه کالا و سوار و پیاده کردن مسافر استفاده می‌شود.

ز- گذر: حمل و نقل کالا و مسافر از قلمرو یک طرف متعاهد از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی که نقاط مبدأ و مقصد آن در خارج از قلمرو آن طرف متعاهد باشد.

ژ- حمل و نقل کالا: حمل و نقل کالا از یک نقطه به نقطه دیگر در ازاء هزینه حمل

ماده ۲- شرایط عمومی موافقتنامه

۱- مفاد این موافقتنامه امور حمل و نقل و گذر بین‌المللی کالا و مسافر از طریق قلمرو کشورهای طرفهای متعاهد به وسیله هر یک از شیوه‌های حمل و نقل (زمینی و دریایی) در طول مسیرهای تصویب شده از طرف شورای هماهنگی که طبق ماده (۹) این موافقتنامه تشکیل شده است را تنظیم می‌کند.

۲- مقامهای صلاحیتدار طرفهای متعاهد برای اجرای این موافقتنامه، به شرح زیر خواهند بود:

- در جمهوری اسلامی ایران: وزارت راه و شهرسازی

- در سلطان نشین عمان: وزارت حمل و نقل و ارتباطات

- در دولت قطر: وزارت امور خارجه - همکاریهای بین‌المللی

- در ترکمنستان: وزارت حمل و نقل ریلی، وزارت حمل و نقل موتوری و

خدمات دولتی دریانوردی و حمل و نقل رودخانه‌ای

- در جمهوری ازبکستان: وزارت روابط اقتصادی خارجی، سرمایه‌گذاری و

تجارت، آژانس حمل و نقل رودخانه‌ای و وسایل نقلیه ازبکستان، شرکت ریلی

سهامی عام «راه آهن ازبکستان»

۳- این موافقتنامه حقوق و تعهدات هریک از طرفهای متعاقد در قبال موافقتنامهها و معاهدات بین‌المللی که عضو آن می‌باشند از جمله موارد منعقدہ بین طرفهای متعاقد را نقض نخواهد کرد.

ماده ۳- اهداف موافقتنامه

طرفهای متعاقد موارد زیر را انجام خواهند داد:

۱- ایجاد دالان حمل و نقلی قابل اعتماد به منظور گذر و حمل و نقل منظم کالا و مسافر بین کشورهای آسیای مرکزی و بنادر خلیج فارس و دریای عمان و صادرات و واردات کالا از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

۲- افزایش سرعت حمل و نقل کالا و مسافر با هدف بهینه‌سازی هزینه‌های حمل

۳- افزایش کارایی استفاده از توان حمل و نقلی و گذری طرفهای متعاقد

۴- جذب کالاهای گذری کشورهای دیگر از طریق دالان حمل و نقل و گذر

بین‌المللی

۵- افزایش اثر بخشی روابط حمل و نقلی به منظور تنظیم حمل و نقل و گذر کالا

و مسافر از قلمرو طرفهای متعاقد

۶- تسهیل دسترسی به بازارهای بین‌المللی با استفاده از حمل و نقل دریایی و زمینی

از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

۷- تأمین امنیت سفر و اجرای استانداردهای بین‌المللی ایمنی در خصوص حمل و نقل

و گذر کالا و مسافر و نیز حفاظت محیط زیست طبق استانداردهای بین‌المللی

۸- ایجاد شرایط برابر و غیر تبعیض آمیز برای تأمین کنندگان تمامی شیوه‌های

خدمات حمل و نقل

۹- ساده سازی و هماهنگ نمودن اسناد رسمی و مراحل حاکم حمل و نقل و گذر

بین‌المللی کالا و مسافر طبق موافقتنامهها و استانداردهای بین‌المللی موجود

ماده ۴- دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

۱- طرفهای متعاقد به استناد این موافقتنامه، دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی که کشورهای آسیای مرکزی را به بنادر واقع در خلیج فارس و دریای عمان متصل می‌نماید، تأسیس خواهند نمود که از این پس «دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی» نامیده می‌شود.

۲- طرفهای متعاقد مسیرهای دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی را تعیین و زیرساختها و شیوه‌های حمل و نقلی مورد استفاده در حمل و نقل کالا و مسافر را مشخص خواهند نمود.

۳- طرفهای متعاقد تمام اقدامات لازم را به منظور کمک به یکدیگر از طریق سرمایه‌گذاری در پروژه‌های زیرساختهای حمل و نقل در مسیر دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی انجام خواهند داد.

ماده ۵- توسعه تسهیلات برای حمل و نقل و گذر بین‌المللی کالا و مسافر

۱- طرفهای متعاقد در حین اجرای این موافقتنامه، طبق قوانین ملی خود تسهیلات مؤثر در زمینه حمل و نقل و گذر بین‌المللی کالا و مسافر از طریق قلمرو کشور خود را فراهم خواهند کرد.

۲- هر طرف متعاقد طبق قوانین ملی خود، صدور روادید به اتباع طرفهای دیگر، شاغل در امر حمل و نقل و گذر بین‌المللی را تسهیل خواهد نمود.

ماده ۶- قواعد حاکم بر حمل و نقل کالاهای خطرناک، ممنوعه و یا دارای

استفاده دوگانه

براساس این موافقتنامه حمل و نقل یا گذر کالاهای خطرناک یا ممنوعه یا دارای استفاده دوگانه، از طریق قلمرو یک طرف متعاقد، بدون أخذ مجوز قبلی از آن طرف متعاقد ممنوع می‌باشد. طرفهای متعاقد این کالاها را که توسط کارگروه پیگیری که طبق ماده (۱۰) این موافقتنامه تشکیل شده است، در پروتکل الحاقی گردآوری و از سوی شورای هماهنگی اطلاع‌رسانی خواهد گردید، مشخص خواهند نمود.

ماده ۷- قواعد حاکم بر حمل و نقل کالاهای فاسدشدنی

طرفهای متعاقد گذر کالاهای فاسدشدنی در حین عبور از مرزهای طرفهای متعاقد را بدون هرگونه تأخیر غیر موجه، تسریع و تسهیل خواهند نمود.

ماده ۸- مالیاتها و عوارض

۱- طرفهای متعاقد بهینه سازی عوارض، مالیاتها و دیگر حقوق دولتی، از جمله هزینه‌های ناشی از خدمات ارائه شده برای کالاهای گذری را صرفنظر از ماهیت یا هدف آنها پیگیری خواهند نمود.

۲- هزینه‌های ناشی از خدمات ارائه شده توسط تأمین کنندگان خدمات می‌تواند در مورد کالاهای گذری وضع گردد.

۳- شورای هماهنگی با ایجاد ساز و کاری به منظور بهینه سازی میزان هزینه ها، عوارض و مالیاتها موافقت خواهد نمود.

ماده ۹- شورای هماهنگی

۱- طرفهای متعاقد به منظور اجرای این موافقتنامه، شورای هماهنگی را با مسؤولیتهای زیر تشکیل خواهند داد:

الف- تنظیم موضوعات مربوط به اعمال و اجرای این موافقتنامه؛

ب- بررسی موضوعات اقتصادی، سازمانی، فنی و حقوقی مربوط به ایجاد دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

پ- تدوین پیشنهادهای مربوط به افزایش جریان گذر کالا و افزایش جذابیت دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

ت- تصویب مسیرهای دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

ث- تهیه پیشنهادهایی به منظور بهینه سازی هزینه‌های حمل و نقل و گذر کالا و مسافر از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی با استفاده گسترده از حمل و نقل

چند وجهی

۲- شورای هماهنگی اولین نشست خود را ظرف شش ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این موافقتنامه به منظور تنظیم قواعد و رویه‌های شورا و نیز تعیین نحوه عملکرد کارگروه پیگیری برگزار خواهد نمود.

۳- شورای هماهنگی حداقل سالی یک بار یا بنا به درخواست هریک از طرفهای متعاقد، به طور متناوب براساس حروف الفبای انگلیسی، در قلمروی طرفهای متعاقد تشکیل جلسه خواهد داد.

ماده ۱۰- کارگروه پیگیری

۱- طرفهای متعاقد ظرف دو ماه پس از لازم الاجراء شدن این موافقتنامه، کارگروه پیگیری متشکل از نمایندگان خود را تشکیل خواهند داد. این کارگروه سه ماه پس از تشکیل، به منظور ساماندهی کار خود جلسه‌ای را برگزار خواهد نمود.

۲- کارگروه پیگیری، دارای وظایف زیر می‌باشد:

الف- تعیین مسیرهای دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

ب- تهیه مطالعات پیرامون مالیاتها، هزینه‌ها و تعرفه‌هایی که در حال حاضر در بنادر و نقاط مرزی توسط هرطرف متعاقد وضع گردیده و ارائه پیشنهادهایی به منظور افزایش جذابیت دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

پ- تهیه مطالعات مربوط به ایجاد تسهیلات حمل و نقل کالا از طریق قلمرو طرفهای متعاقد با در نظر گرفتن قرنطینه دامی و نباتی و نیز کالاهای ممنوعه و دارای محدودیت

ت- تهیه پیشنهادهایی در جهت تحقق اهداف این موافقتنامه به نحوی که با قوانین ملی هر طرف متعاقد مغایرت نداشته باشد

ث- تهیه و تدوین پیش‌نویس برنامه‌ها و پروتکل‌های مرتبط با این موافقتنامه

ج- تهیه پیشنهادهایی برای هماهنگ‌سازی سیاستهای حمل و نقلی و گذری با هدف توسعه دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی، پایانه‌ها، تأسیسات و زیرساختهای ضروری (بنادر و نقاط مرزی)

ج- تهیه پیشنهادهایی به منظور افزایش جریان کالاهای گذری از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

ح- تهیه گزارشهای ادواری و جامع در خصوص پیشرفت اجرای این موافقتنامه
۳- کارگروه پیگیری، می‌تواند در صورت اقتضاء، مفاد کنوانسیون بین‌المللی ساده و هماهنگ سازی تشریفات گمرکی که در کیوتو در تاریخ ۱۸ می‌سال ۱۹۷۳ میلادی (برابر با ۱۳۵۲/۲/۲۸ هجری شمسی) امضاء شد را به همراه متن اصلاح شده آن پیرامون حمل و نقل گذری، بررسی و پیشنهادهای خود را ارائه نماید.

ماده ۱۱- حل و فصل اختلافات

۱- هرگونه اختلاف بین هر یک از طرفهای متعاقد، ناشی از تفسیر یا اجرای این موافقتنامه از طریق مذاکره بین طرفهای ذی‌ربط حل و فصل خواهد شد.

۲- چنانچه طرفهای ذی‌ربط در اختلاف، ظرف نه ماه از شروع مذاکرات به توافق دست نیابند، اختلاف به شورای هماهنگی ارجاع خواهد گردید.

۳- چنانچه شورای هماهنگی نتواند اختلاف را ظرف یک‌سال از زمان ارجاع اختلاف به شورا حل و فصل نماید، اختلاف از طریق داوری حل و فصل خواهد گردید. طرفهای اختلاف درخصوص شیوه داوری توافق خواهند نمود.

ماده ۱۲- الحاق

۱- این موافقتنامه برای الحاق هر کشوری، مفتوح خواهد بود.
۲- هر کشوری که قصد الحاق به این موافقتنامه را داشته باشد، کشور امین اسناد را از قصد خود برای الحاق آگاه خواهد نمود. کشور امین اسناد، مراتب را به طرفهای مؤسس جهت بررسی، اعلام خواهد نمود.

۳- این موافقتنامه سی‌روز پس از آن که کشور امین اسناد آخرین تأییدیه مکتوب طرف مؤسس را دریافت نماید برای کشور ملحق شونده لازم‌الاجراء خواهد گردید.

ماده ۱۳- کشور امین اسناد

ترکمنستان کشور امین اسناد این موافقتنامه خواهد بود. کشور امین اسناد، نسخه‌های تصدیق شده این موافقتنامه را به طرفهای متعاقد ارسال خواهد نمود. کشور امین اسناد، طرفهای متعاقد را از الحاق سایر کشورها به این موافقتنامه و کناره‌گیری از این موافقتنامه، مطلع خواهد نمود.

ماده ۱۴- اصلاحات

این موافقتنامه می‌تواند پس از تصویب تمام طرفهای متعاقد، اصلاح گردد. تمامی اصلاحات پس از امضاء تمامی طرفهای متعاقد، جزء لاینفک این موافقتنامه خواهند شد.

ماده ۱۵- لازم الاجراء شدن

این موافقتنامه پس از گذشت سی روز از تاریخ ارائه اطلاعیه کتبی آخرین طرف مؤسس به کشور امین اسناد از طریق مجاری دیپلماتیک مبنی بر تصویب یا تکمیل تمامی تشریفات قانونی لازم برای لازم‌الاجراء شدن آن، لازم‌الاجراء خواهد شد. کشور امین اسناد، طرفهای دیگر را از اطلاعیه‌های مزبور آگاه خواهد نمود.

ماده ۱۶- اعتبار

- ۱- این موافقتنامه به مدت ده سال از تاریخ لازم‌الاجراء شدن آن معتبر باقی خواهد ماند.
- ۲- هر یک از طرفهای متعاقد می‌تواند با آگاه نمودن کشور امین اسناد از قصد خود مبنی بر کناره‌گیری از این موافقتنامه به صورت کتبی، حداقل شش ماه قبل از تاریخ کناره‌گیری، از این موافقتنامه کناره‌گیری نماید.
- ۳- این موافقتنامه می‌تواند با موافقت تمام طرفهای مؤسس برای دوره زمانی مشابه تمدید شود.

این موافقتنامه در عشق آباد در تاریخ ۵ اردیبهشت ۱۳۹۰ هجری شمسی، برابر با ۲۱ جمادی‌الاول ۱۴۳۲ هجری قمری، برابر با ۲۵ آوریل ۲۰۱۱ میلادی در یک نسخه

اصلی به زبانهای فارسی، عربی، ازبکی، ترکمنی، روسی و انگلیسی که کلیه متون دارای اعتبار یکسان می‌باشند، امضاء گردید. در صورت اختلاف در تفسیر متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

برای گواهی مراتب بالا، نمایندگان طرفهای متعاقد که از سوی رؤسای دولتهای خود مجاز می‌باشند، این موافقتنامه را امضاء نمودند.

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران

از طرف دولت سلطان‌نشین عمان

از طرف دولت قطر

از طرف دولت ترکمنستان

از طرف دولت جمهوری ازبکستان

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه، شامل مقدمه و شانزده ماده در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ نوزدهم اردیبهشت‌ماه یکهزار و سیصد و نود و یک مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

الله
علی‌الاربعانی